

Fundacions encara més obertes a la societat

Aquest 1 de juliol entren en vigor dues disposicions legals que afecten directament la vida diària de les fundacions. D'una banda, la llei 19/2014 de transparència, bon govern i accés a la informació, que regula la comunicació que s'haurà de posar a l'abast de tots els ciutadans sobre els òrgans de govern, el funcionament intern, el pressupost, els ajusts públics i els serveis prestats per les fundacions. De l'altra, la reforma del Codi Penal, que, si bé no és d'aplicació exclusiva a les fundacions, també ens afectarà perquè incorpora la responsabilitat penal de les persones jurídicament per l'anomenada *corporate compliance*, és a dir, no haver posat els mitjans necessaris per evitar la comissió d'un delictes.

Esperem que aquest marc legal sigui el definitiu durant una llarga temporada perquè en poc més d'un any s'hauran acumulat la llei 21/2014 del protectorat de les fundacions, la llei 19/2013 de transparència d'àmbit estatal, el real decret 304/2014 amb el reglament que desenvolupa la llei de prevenció del blanqueig de capitals i els dos textos ja esmentats d'aplicació immediata. Si hi afegim les tres lleis de fundacions aprovades a Catalunya en democràcia, dels anys 1982, 2001 i 2008, amb les seves successives reformes, reglaments i desplaçaments normatius, es comprovarà que les fundacions han estat sempre sota l'emparrall legal. En el cas de Catalunya, el departament de Justícia regula i tutela les més de tres mil fundacions registrades, que, a més, han de presentar la memòria i els comptes anuals.

No s'interpreti aquest preàmbul com una quèixa o com una voluntat de fugir del control públic. Ans al contrari, les fundacions hem estat fent un exercici continu de transparència, especialment en el cas d'aquelles fundacions que perceben ajuts públics per al desenvolupament d'activitats que reverteixen positivament en la societat. L'únic que reclamem és unitat de criteri i coherència i no atrafegar-nos amb més paperassa de la que sigui estrictament necessària. En definitiva, que se'ns deixi treballar.

Catalunya aplega el 23 per cent de les fundacions registrades a Espanya però arriba al 40 per cent pel que fa a ocupació del sector i a nom-

PERE-A. FÀBREGAS

PRESIDENT DE LA COORDINADORA CATALANA DE FUNDACIONS

L'únic que reclamem des de les fundacions és que se'ns deixi treballar

bre total de beneficiaris. Dóna ocupació a 80.000 persones, sense comptar els milers de voluntaris altruistes, atén anualment dotze milions de persones –el doble que abans de la crisi– i en termes de PIB la xifra arribaria als 500 milions d'euros.

Les fundacions, entitats sense afany de lucre de llarga tradició a Catalunya, desenvolupen diàriament una tasca ingent de prestació de serveis en els àmbits de l'ensenyament, la sanitat, els serveis socials, la cultura, la recerca, la cooperació o l'ecologia.

Moltes de les actuacions que es duen a terme en aquests àmbits no serien possibles sense l'existència de les fundacions perquè les admi-

nistracions no disposen de prou equipaments ni del personal qualificat ni tampoc de la capacitat financera per crear-ne de nous. Pensem en hospitals, universitats i col·legis, llars per a la tercera edat, tallers de discapacitats, centres de recerca, cases de colònies, museus i altres centres culturals...

Es obvi que en temps de crisi aquestes necessitats socials s'han multiplicat. Els recursos públics minven i la promesa llei de mecenatge ha acabat sent un maquillatge dins la reforma fiscal que no aporta prou estímuls per al finançament privat. Res a veure amb el tracte que se'ls atorga en països del nostre entorn com França, per no parlar dels Estats Units.

Potser les fundacions no hem sabut explicar-nos prou. Potser ens ha mancat iniciativa comunicativa. Potser ens ha faltat una imatge de marca i de reputació. Potser hi ha una mica de tot això. La Coordinadora Catalana de Fundacions, que m'honoro a presidir, aboca part de la seva actuació a redreçar i esmenar aquests déficits. Com a vaixell insígnia de les 500 fundacions associades, defensa els seus interessos davant els poders públics i davant la societat. Aquest esforç sobrevingut de transparència que ara se'ns exigeix hem de saber-lo aprofitar per obrir-nos més a la societat, per donar-nos a conèixer, per obrir les portes dels nostres equipaments, per cercar implicitats. Per sentir-nos més útils i necessaris. I, per tant, més reconeguts.

El món fundacional no és un cercle tancat. És un món obert de bat a bat amb la seva actuació diària al servei de la societat.

XAVIER BERTRAL